

Світло в темряві

Сучасний світ перенасичений викликами, кризами та чорними лебедями. Стратегія розвитку на 2022 рік базувалася на переконанні, що бізнес почав оговтуватися й відновлюватися від всесвітньої кризи, спричиненої пандемією COVID-19. Але цей рік приніс нам випробування, до якого мало хто був готовим, навіть якщо мав тривожну валіжку і план дій на випадок вторгнення. Зараз, коли минув уже дев'ятий місяць війни, можна підбивати якісь підсумки та розповідати, що робить Sayenko Kharenko в найтемніші для нашої країни часи

ВОЛОДИМИР САЄНКО, МИХАЙЛО ХАРЕНКО

КОМАНДА ПОНАД УСЕ: ВЕЛИКІ ПРОЄКТИ МОЖНА РОБИТИ ІЗ БОМБОСХОВИЩА

Перед польотом, коли нам розповідають про правила безпеки та дії в разі аварійних ситуацій, кажуть, що спочатку треба одягнути кисневу маску на себе. У нашому ж випадку перший пріоритет — співробітники фірми.

Нам вдалося не просто зберегти команду, але й надати багатьом колегам можливість отримати унікальний досвід роботи в провідних юридичних фірмах Європи. Secondment — не нове явище на юридичному ринку. Протягом багатьох років Sayenko Kharenko практикувала відправлення юристів і адміністративної команди на стажування різної тривалості. Під час війни такий формат підтримки від іноземних колег відіграв дуже важливу роль у збереженні команди, підвищенні ефективності та забезпеченні фінансової стабільності фірми. Співпрацювати виявилось досить легко, адже експертиза в таких сферах, як антимонопольне право, M&A чи арбітраж, є дуже актуальною для наших колег за кордоном. Нам вдалося не лише прокачати навички та посилити експертизу команди, але й морально підтримати колег та допомогти пережити найважчі перші місяці війни. Наразі частина колег уже повернулася чи планує повернутися зі стажування, оскільки навантаження фірми поступово збільшується.

Тих, хто перебуває в Києві, з міркувань безпеки ми заохочуємо до віддаленої роботи. Досвід COVID-19 довів, що ефективність і залученість команди залишається на високому рівні, а коли всі ще й згуртовані однією метою — перемогою, то великі проєкти можна робити і з бомбосховища.

КЛІЄНТИ: ПІД ЧАС ВІЙНИ БІЗНЕСИ ВИМУШЕНІ ПРИЙМАТИ НЕСТАНДАРТНІ РІШЕННЯ

Звісно, зміни торкнулися й клієнтського портфеля фірми. Ще у 2014 році, після анексії Криму, Sayenko Kharenko переглянула політику перевірки нових клієнтів і проєктів на предмет конфлікту інтересів. Тож на початок повномасштабного вторгнення у нас фактично і не було серед клієнтів російських компаній.

З перших днів війни наша позиція є однозначною: ми не допомагаємо клієн-

ВОЛОДИМИР
САЄНКО
партнер Sayenko Kharenko

МИХАЙЛО
ХАРЕНКО
партнер Sayenko Kharenko

там, які підтримують своєю діяльністю російську та білоруську владу. Фірма не працює з російськими компаніями. Ми також не співпрацюємо з будь-якими фізичними чи юридичними особами, які підтримують цю війну, хоч би де вони перебувають.

Багато українських юридичних компаній зараз борються за те, щоб утриматися на ринку. Економіка переживає дуже складні часи, і ті фірми, що працюють виключно з місцевими клієнтами, більше за інших відчувають це. Дедалі складніше отримувати прибуток і зберігати команду для продовження діяльності. Трохи легше працювати великим фірмам із доволі диверсифікованою практикою та міжнародною клієнтською базою.

У розрізі завантаженості та напрямів роботи ринок досить нестабільний. Проєктів у сфері корпоративного права та M&A менше, проте вони є — хтось залишає ринок, інші хочуть реструктурувати бізнес, хтось не хоче бути дочірнім підприємством російських холдингів. Завантаженою залишається банківська і фінансова практика, оскільки міжнародні банки й фінансові організації продовжують підтримувати українських позичальників і надавати їм фінансування, що зумовлює появу багатьох суверенних угод та реструктуризацію наявних боргів. Сфера податків також популярна, бо

під час війни бізнеси вимушені приймати нестандартні рішення, що виливаються в додаткові податкові ризики, а працівникам, які виїхали за кордон, доводиться розбиратися з питаннями подвійного оподаткування.

ДОПОМАГАТИ ЛЕГКО: СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗАВЖДИ БУЛА ВАЖЛИВОЮ ЧАСТИНОЮ СТРАТЕГІЇ ФІРМИ

Наприкінці 2021 року ми затвердили власну ESG-стратегію на п'ять років, а буквально за тиждень до початку війни Sayenko Kharenko приєдналася до Глобального договору ООН. У нас були великі плани на 2022 рік щодо соціальних проєктів.

Звісно, війна їх змінила, проте не скасувала. Ми вкладаємо в благодійність навіть більше, ніж планували. У квітні 2020 року партнери Sayenko Kharenko спільно з українськими бізнесменами заснували благодійний фонд «Дихай» для підтримки медичних закладів у період пандемії COVID-19. У лютому 2022 року фонд змінив напрями діяльності й наразі передає всі благодійні пожертви та гуманітарну допомогу для підтримки цивільного населення України. Зокрема, фонд підтримує лікарні, дитячі будинки, будинки для літніх людей та хоспіси. Від початку активних воєнних дій в Україні спільними

зусиллями фонду, волонтерів і небайдужих людей зі всього світу вдалося зібрати вже понад 45 млн гривень.

Фонд не лише адресно допомагає лікарням, але й має декілька власних проєктів. Один із них — грантова програма для сплати частини орендної плати орендарів державного майна, що надають допомогу у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України. На період дії воєнного стану фонд надає гранти таким орендарям для покриття частини вартості оренди. Програма виникла як результат обміну офіційними листами з Фондом державного майна України та реалізовується завдяки фінансовій підтримці від небайдужих друзів нашої країни зі Сполучених Штатів Америки.

2023-Й: ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ВІЙНИ НАС ЧЕКАЄ БАГАТО РОБОТИ

Сьогодні дуже важко щось планувати та робити прогнози. Ми віримо в перемогу, але розуміємо, що попереду ще багато боротьби. І якщо казати словами нашого Президента, що «життя перемає смерть, а світло — темряву», то після закінчення війни нас чекає багато роботи, щоб наша країна сяяла якомога яскравіше. А поки що ми продовжуємо боротьбу кожен на своєму фронті та наближаємо перемогу.